

Warszawa, 21 września 2026 r.
KL/617/193/KO/2026

Pan
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu Konfederacji Lewiatan, w nawiązaniu do trwających konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UC 163) w załączniku przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UC 163)

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UC 163)

Lp.	Jednostka redakcyjna	Treść przepisu w projekcie	[Postulaty oznaczono pogrubieniem z podkreśleniem]
1.	Art. 1 pkt 2) (dodawany art. 449 ¹⁴ § 5 KC)	„§ 5. Domniemywa się, że produkt był niebezpieczny, jeżeli szkoda została spowodowana jego oczywiście nieprawidłowym działaniem w zwykłych okolicznościach lub podczas używania go w sposób, który da się rozsądnie przewidzieć, a także jeżeli produkt nie spełnia prawnych wymagań bezpieczeństwa służących ochronie przed szkodami takimi jak ta, której doznał poszkodowany.”	Przepis wprowadza domniemanie niebezpiecznego charakteru produktu w sytuacji, gdy nie spełnia on prawnych wymagań bezpieczeństwa. Jak trafnie dostrzega sam projektodawca w uzasadnieniu projektu (s. 10), domniemanie to w odniesieniu do wymagań prawnych jest konstrukcyjnie zbędne, gdyż w art. 449 ¹⁴ § 1 KC niespełnienie prawnych wymagań bezpieczeństwa zostało podniesione do rangi samodzielnej definicji produktu niebezpiecznego. Wykazanie niespełnienia wymagań prawnych stanowi zatem bezpośrednie wykazanie faktu głównego. Utrzymanie w § 5 przesłanki niespełnienia prawnych wymagań bezpieczeństwa powoduje zbędne dublowanie przesłanek i niejasność w zakresie rozkładu ciężaru dowodu. <u>Postulujemy wykreślenie z art. 449¹⁴ § 5 KC przesłanki niespełnienia prawnych wymagań bezpieczeństwa z treści domniemania.</u>
2.	Art. 1 pkt 2 projektu (dodawany art. 449 ¹⁹ § 1 i § 2 KC)	„Art. 449[19]. § 1. Jeżeli nie można ustalić producenta ani osób wymienionych w art. 449[18] § 1, zobowiązany do naprawienia szkody jest każdy dystrybutor produktu niebezpiecznego, chyba że w terminie miesiąca od dnia zawiadomienia o szkodzie wskaże poszkodowanemu osobę i adres producenta lub osoby określonej w art. 449[18] § 1, a w przypadku towaru importowanego – osobę i adres importera, albo osobę, od której sam nabył produkt. § 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do operatora platformy internetowej...”	Przepis nakłada na dystrybutorów (w tym duże sieci handlowe) subsydiarną odpowiedzialność deliktową w przypadku niewskazania w terminie miesiąca danych producenta, importera lub poprzedniego dostawcy. W obrocie wielkopowierzchniowym i sieciowym termin 1 miesiąca na odszukanie i weryfikację pełnych danych adresowych i rejestrowych dostawców zagranicznych lub złożonych łańcuchów dostaw (np. marek własnych) bywa zbyt krótki. Ponadto przepis powinien jednoznacznie stanowić, że przekazanie poszkodowanemu faktury zakupu lub oficjalnych danych zbywcy z rejestru BDO/KRS/CEIDG zwalnia dystrybutora z odpowiedzialności, zapobiegając kwestionowaniu formalnej poprawności wskazania. Odnośnie § 2: kryterium „stwarzania wrażenia dostawcy przez platformę” wymaga precyzyjnego dostosowania do Aktu o usługach cyfrowych (DSA). <u>Postulujemy o wydłużenie terminu z 1 do 2 miesięcy oraz dodanie zdania drugiego: „Za wykonanie tego obowiązku uważa się w szczególności udostępnienie poszkodowanemu dokumentu sprzedaży (w tym faktury) lub dokumentu</u>

Lp.	Jednostka redakcyjna	Treść przepisu w projekcie	[Postulaty oznaczono pogrubieniem z podkreśleniem]
			<u>dostawy jednoznacznie wskazującego podmiot, od którego dystrybutor nabył produkt, albo podmiot zidentyfikowany na opakowaniu lub etykiecie jako producent lub importer.</u>
3.	Art. 1 pkt 2 projektu (dodawany art. 449 ²² KC)	„Art. 449[22]. Jeżeli przyczyną szkody był zarówno niebezpieczny charakter produktu, jak i wina poszkodowanego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność, obowiązek naprawienia szkody może ulec odpowiedniemu zmniejszeniu albo nawet wyłączeniu.”	Przepis wprowadza odrębną regulację przyczynienia się poszkodowanego, uzależniając zmianę zakresu obowiązku odszkodowawczego od jego winy. Wprowadzenie w Kodeksie cywilnym dwóch równoległych przepisów o przyczynieniu (art. 449²² KC oraz ogólnego art. 362 KC) wywoła poważne rozbieżności w orzecznictwie. Sam projektodawca w uzasadnieniu zastrzega, że przepis nie powinien prowadzić do wykładni a contrario wobec art. 362 KC, co wprost dowodzi niespójności systemowej proponowanego zapisu. <u>Postulujemy zastąpienie art. 449²² KC wyraźnym odesłaniem do ogólnych zasad art. 362 KC albo dodanie w art. 449²² KC postanowienia, że przepis nie uchybia stosowaniu art. 362 KC oraz że niedbalstwo lub użycie produktu niezgodnie z instrukcją obsługi stanowi podstawę do miarkowania lub wyłączenia odszkodowania.</u>
4.	Art. 2 pkt 2 projektu (dodawane art. 479 ¹³⁰ –479 ¹³³ KPC)	„Art. 479[130]. Sąd na wniosek powoda, który uprawdopodobnił roszczenie lub pozwanego... może nakazać stronie przeciwnej wyjawienie lub wydanie środka dowodowego... Art. 479[133]. Jeżeli pozwany wbrew postanowieniu sądu nie wyjawia lub nie wydaje środka dowodowego... domniemywa się, że produkt jest niebezpieczny.”	Procedura nakazu wyjawienia/wydania dowodów pod sankcją domniemania niebezpiecznego charakteru produktu stanowi niezwykle rygorystyczny instrument. Dla dystrybutorów oznacza to ryzyko żądania wyjawienia tajemnic przedsiębiorstwa (umów handlowych, marż, audytów jakościowych, specyfikacji technicznych). Projektowane przepisy KPC nie dają bezwzględnej gwarancji ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa na etapie wnioskowania o wyjawienie dowodów, stwarzając ryzyko szpiegostwa przemysłowego. Zgodnie z motywem 45 i art. 9 ust. 4-5 dyrektywy 2024/2853 ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa wymaga szczególnych obostrzeń procesowych. <u>Postulujemy o uzupełnienie art. 479¹³¹ KPC o § 3 w brzmieniu: „§ 3. W przypadku gdy środek dowodowy zawiera tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, sąd określa szczególne zasady korzystania ze środka dowodowego i zapoznawania się z nim oraz może wprowadzić dodatkowe ograniczenia.”</u>
5.	Art. 2 pkt 2 projektu (dodawany art. 479 ¹³⁴ § 1 KPC)	„Art. 479[134]. § 1. Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może uznać za ustalone, że produkt jest niebezpieczny lub że szkoda została wyrządzona w następstwie jego niebezpiecznych właściwości, jeżeli powód uprawdopodobni te fakty, a ich udowodnienie, mimo wyjawienia lub wydania środka dowodowego zgodnie z przepisami poprzedzającymi będzie nadmiernie utrudnione...”	Sformułowanie „mimo wyjawienia lub wydania środka dowodowego” jest niejednoznaczne. Jak przyznaje projektodawca w uzasadnieniu, nie jest jasne, czy warunkiem zastosowania obniżonego standardu dowodowego (uprawdopodobnienie w miejsce udowodnienia) jest sam fakt złożenia wniosku przez powoda, czy też faktyczne uwzględnienie wniosku i wydanie dokumentu przez pozwanego. Stwarza to ryzyko pochopnego zastępowania dowodu uprawdopodobnieniem.

Lp.	Jednostka redakcyjna	Treść przepisu w projekcie	[Postulaty oznaczono pogrubieniem z podkreśleniem]
			Zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy 2024/2853, obniżony standard dowodowy może być zastosowany wyłącznie wtedy, gdy powód wyczerpał procedurę wnioskowania o wyjawienie dowodów, a pozwany bezpodstawnie odmówił ich wydania lub mimo ich wyjawienia dowiedzenie jest obiektywnie niemożliwe. <u>Postulujemy o doprecyzowanie art. 479¹³⁴ § 1 KPC i nadanie brzmienia:</u> „Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może uznać za ustalone, że produkt jest niebezpieczny lub że szkoda została wyrządzona w następstwie jego niebezpiecznych właściwości, <u>wyłącznie wtedy, gdy powód uprawdopodobni te fakty, a pomimo uwzględnienia przez sąd wniosku o wyjawienie lub wydanie środka dowodowego ich udowodnienie jest obiektywnie niemożliwe ze względu na wyjątkową złożoność techniczną bądź naukową.</u>”

KL/617/193/KO/2026